

MARC METODOLÒGIC COOPERATIVES D'ALUMNES ESCOLESCOOP

BARABARA
EDUCACIÓ

EscolesCoop
FEDERACIÓ DE COOPERATIVES
D'ENSENYAMENT DE CATALUNYA

Promou:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

**economia
social**

Amb el finançament de:

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE TRABAJO, MIGRACIONES
Y SEGURIDAD SOCIAL

PRESENTACIÓ

El present document és un marc de referència per tots aquells centres educatius que vulguin crear cooperatives d'alumnes, amb la voluntat de que esdevingui un model que pugui fer créixer les cooperatives d'alumnes a les diferents escoles de Catalunya.

Aquest marc s'ha construït de manera conjunta a partir d'un grup de treball participat conformat per professorat de diferents escoles cooperatives d'EscolesCoop:

- Escola Guinardó de Barcelona,
- Escola Petit Món Felisa Bastida de Castelldefels,
- Escola Sant Gervasi de Mollet del Vallès,
- Nou Patufet de Barcelona,
- Creixen Terrassa,
- Escola El Cim de Terrassa,
- Escola Tecnos de Terrassa i
- Escola Gravi de Barcelona.

Durant diferents sessions de treball s'ha anat consensuant el marc metodològic de les cooperatives d'alumnes impulsades a les diferents escoles cooperatives d'EscolesCoop, posant especial èmfasi en l'experiència i coneixement de les diferents escoles participants, tant a primària com a secundària.

Així les escoles cooperatives d'EscolesCoop volem compartir el model metodològic posant en el centre l'estratègia pedagògica de les cooperatives d'alumnes que:

- es basa en el protagonisme de l'alumnat,
- integra diferents competències, continguts i matèries,
- permet una reflexió crítica del món, coneixent i posant en pràctica models econòmics i productius alternatius,
- potencia en l'alumnat el desenvolupament de competències clau per a la vida i el futur professional,
- facilita la realització d'activitats que sorgeixen de l'alumnat fomentant la iniciativa, l'emprenedoria i la presa de decisions col·lectives,
- i promou la integració dels valors i principis cooperatius com a eix transversal.

ÍNDEX

01.

Què són les cooperatives d'alumnes? 4

02.

Què pretenen les cooperatives d'alumnes? Objectius 5

03.

Per què impulsar una cooperativa d'alumnes? 6

04.

Com implementar les cooperatives d'alumnes a l'aula 14

Presentació 14

Introducció 15

1 - El cicle de les cooperatives d'alumnes: des de la constitució fins al tancament 17

Fase 1. Formació i motivació inicial 18

Fase 2. Constitució d'una nova cooperativa o adhesió a una cooperativa ja existent 21

Fase 3. Planificació 29

Fase 4. Formació 34

Fase 5. Execució de l'activitat 36

Fase 6. Retorn social 41

Fase 7. Seguiment i avaluació 43

Fase 8. Tancament (si s'escau) 44

2 - Els principis cooperatius a l'aula 45

3 - Annexos 49

01. QUÈ SÓN LES COOPERATIVES D'ALUMNES?

Una cooperativa d'alumnes és una societat cooperativa...

formada per alumnat, el qual n'és el protagonista.

que compta amb l'orientació i el suport del professorat.

que desenvolupa la seva activitat social i econòmica a l'escola.

que compleix, aplica i promou els principis i valors cooperatius.

que serveix per a realitzar activitats o projectes cooperativitzats.

02. QUÈ PRETENEN LES COOPERATIVES D'ALUMNES?

OBJECTIUS

✓ ACOSTAR L'ECONOMIA SOCIAL A L'AULA

- Viure una experiència basada en un projecte comú de base col·laborativa.
- Integrar els valors i els principis cooperatius
- Desenvolupar competències clau per a la vida i el futur professional (cooperació, treball en equip, gestió i resolució de conflictes, habilitats socials, responsabilitat,...).

✓ INTEGRAR L'ECONOMIA SOCIAL EN EL PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

- Incorporar els continguts i metodologia de les cooperatives d'alumnes al Projecte Educatiu del Centre.
- Implementar un model en el qual el professorat acompanya l'alumnat, que és el protagonista del seu propi procés i aprenentatge.
- Desenvolupar competències clau per a la vida i el futur professional (cooperació, treball en equip, gestió i resolució de conflictes, habilitats socials, responsabilitat,...).

✓ FOMENTAR MODELS PRODUCTIUS DIFERENTS ON LES PERSONES ESTAN AL CENTRE

- Visibilitzar models productius alternatius a la visió econòmica hegemònica.
- Experimentar models de gestió compartida i lideratge col·lectiu.
- Promoure la responsabilitat amb l'entorn i la participació a la comunitat.
- Conèixer altres experiències en el marc del cooperativisme i l'economia social.

03. PER QUÈ IMPULSAR UNA COOPERATIVA D'ALUMNES?

Perquè és una estratègia pedagògica basada en el protagonisme de l'alumnat

Perquè és una estratègia pedagògica interdisciplinària que integra diferents competències, continguts i matèries

Perquè és una estratègia pedagògica que permet una reflexió crítica del món, i visualitzar i posar en pràctica models productius alternatius

Perquè és una estratègia pedagògica que permet a l'alumnat desenvolupar competències clau per a la vida i el futur professional

Perquè és una estratègia pedagògica que permet realitzar activitats cooperatives fomentant la iniciativa, l'emprenedoria i la presa de decisions col·lectives

Perquè és una estratègia pedagògica que permet integrar els valors i els principis cooperatius

1

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA BASADA EN EL PROTAGONISME DE L'ALUMNAT

És una activitat basada en el protagonisme de l'alumnat, partint de les seves necessitats i motivacions, on el professorat anima, suggereix, acompanya i orienta però és l'alumnat qui construeix el projecte (fa l'aprenentatge) i el protagonitza.

El professorat, doncs, ha d'acompanyar l'alumnat en la definició i implementació del seu projecte cooperatiu basant-se en les claus de l'aprenentatge cooperatiu:

Afavorir la interdependència positiva

Facilitar la responsabilitat individual i col·lectiva

Garantir una participació igualitària

Vetllar per una interacció simultània

Fomentar una avaluació de resultats i de processos

2

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA INTERDISCIPLINÀRIA QUE INTEGRA DIFERENTS COMPETÈNCIES, CONTINGUTS I MATÈRIES

S'aprèn socialment i aquesta és una activitat necessàriament compartida que fomenta el desenvolupament de competències transversals i habilitats socials diverses, com:

- Habilitats comunicatives
- L'assertivitat i l'empatia
- El lideratge
- La capacitat de dialogar
- El treball en equip
- La cooperació
- L'adaptació i la flexibilitat
- La presa de decisions
- La negociació i l'argumentació
- La capacitat organitzativa

És una activitat interdisciplinària que integra diferents competències, continguts i matèries que es poden integrar en el projecte educatiu de cada centre a partir del desenvolupament de les 8 competències bàsiques que l'alumnat ha d'assolir en acabar l'ensenyament obligatori:

Competència comunicativa, lingüística i audiovisual

Competència matemàtica

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Competència artística i cultural

Competència digital

Competència social i ciutadana

Competència d'aprendre a aprendre

Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

3

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA QUE PERMET UNA REFLEXIÓ CRÍTICA DEL MÓN, I VISUALITZAR I POSAR EN PRÀCTICA MODELS PRODUCTIUS ALTERNATIUS

Les cooperatives són empreses de propietat col·lectiva, on totes les persones sòcies en són propietàries, on les decisions es prenen de manera democràtica (una persona, un vot) i perquè el capital de les cooperatives són les persones i no els diners.

El cooperativisme ens proporciona un model d'economia al servei de les persones, és des de l'inici una alternativa justa a un model econòmic que genera grans desigualtats, i ens permet entrar a conèixer i reflexionar sobre el model econòmic actual. Per tant, les cooperatives d'alumnes permeten poder analitzar críticament el sistema econòmic hegemònic, conèixer experiències alternatives i posar en pràctica models de l'economia social. Són models que parteixen de tres eixos transformadors: la gestió democràtica i participativa, l'orientació a les necessitats humanes i el compromís amb la comunitat.

Els socis i sòcies d'una cooperativa haurien de conèixer que formen part d'un moviment internacional i que té unes arrels vinculades als inicis del moviment obrer anglès i a la lluita per unes condicions de vida i de treball dignes a Catalunya. Així com conèixer i aprofundir en l'economia social i solidària com a model que aposta per una economia al servei de les persones.

4

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA QUE PERMET A L'ALUMNAT DESENVOLUPAR COMPETÈNCIES CLAU PER A LA VIDA I EL FUTUR PROFESSIONAL

Una cooperativa d'alumnes té la funció de fomentar el cooperativisme entre l'alumnat, i donar a conèixer l'economia social i solidària com a alternativa al model econòmic tradicional.

El funcionament de la cooperativa d'alumnes ha de servir per treballar aspectes clau pel seu desenvolupament personal i professional així com conèixer altres sistemes econòmics i productius basats en la cooperació, permetent a l'alumnat descobrir altres maneres de treballar i de percebre el seu futur professional, fomentant així també l'emprenedoria.

El futur professional dels i les joves que avui dia es troben encara en el sistema educatiu dependrà més de sí mateixes, i de la capacitat de compartir un projecte amb altres persones, que no pas d'un tercer – empresa o administració – que els hi doni feina. Per aquest motiu, les cooperatives d'alumnes permeten treballar les competències emprenedores posant l'èmfasi en models alternatius que posen al centre les persones i no el capital.

5

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA QUE PERMET REALITZAR ACTIVITATS QUE SORGEIXIN DE L'ALUMNAT FOMENTANT LA INICIATIVA, L'EMPRENEDORIA I LA PRESA DE DECISIONS COL·LECTIVES

En les cooperatives d'alumnes, l'alumnat n'ha de ser el protagonista, fomentant-ne la presa de decisions, el lideratge col·lectiu, la responsabilitat, la iniciativa i la proactivitat, la gestió compartida, etc.

Les activitats cooperativitzades que es desenvolupen en una cooperativa d'alumnes han de ser impulsades a partir d'idees i iniciatives dels socis i sòcies i, entre altres, aquestes poden ser:

Activitats cooperativitzades com:

Tallers productius per a finançar activitats de l'alumnat

Serveis de manteniment de l'escola

Serveis de dinamització d'activitats festives i culturals

Serveis a l'alumnat i a les famílies de les escoles

Activitats per col·laborar amb projectes solidaris entorn

En general, les activitats han de complir els següents requisits:

- Per motius legals, s'han de dur a terme dins de l'àmbit educatiu les activitats econòmiques (dineràries).
- Han de ser activitats destinades a la comunitat educativa (famílies, alumnat, professorat, personal de serveis, monitoratge, etc.)

6

PERQUÈ ÉS UNA ESTRATÈGIA PEDAGÒGICA QUE PERMET INTEGRAR ELS VALORS I ELS PRINCIPIS COOPERATIUS

El principal objectiu de les cooperatives d'alumnes és viure una experiència que permeti a l'alumnat integrar posant en pràctica, per tant, vivint en primera persona, els valors i principis cooperatius. Per aquest motiu les cooperatives d'alumnes fan seus els principis i valors cooperatius redactats per l'Aliança Cooperativa Internacional adaptant-los a la seva realitat:

1r. ACOSTAR L'ECONOMIA SOCIAL A L'AULA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions prioritàriament voluntàries: són les sòcies i els socis els qui prenen la decisió de formar-ne part. La cooperativa està oberta a totes les persones que poden aportar-hi el seu treball o usar-ne els serveis i que estan disposades a acceptar les responsabilitats de ser-ne sòcies, sense discriminació social, política, religiosa, racial o sexual.

2n. GESTIÓ DEMOCRÀTICA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions gestionades democràticament pels seus socis i sòcies, que participen activament en la fixació de les polítiques d'actuació i en la presa de decisions, amb l'acompanyament del professorat. La participació suposa el dret i el deure de ser escollit o escollida per als càrrecs socials de la cooperativa. La distribució de vots no es basa en el capital, sinó que cada persona sòcia té un vot.

3r. PARTICIPACIÓ ECONÒMICA

Per formar part d'una cooperativa d'alumnes cal aportar un capital, que es fixa als estatuts i aquest és retornat en cas de que la persona sòcia marxi.

Els socis i sòcies gestionen el capital de manera democràtica i independent.

Els beneficis que pugui generar la cooperativa d'alumnes s'han de reinvertir en un projecte col·lectiu.

6

4t. AUTONOMIA I INDEPENDÈNCIA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions autònomes, gestionades pels seus socis i sòcies que han de mantenir la llibertat de controlar el seu propi destí, no obstant, com que no compten amb formula jurídica pròpia, sempre depenen en última instància del centre educatiu referent.

5è. EDUCACIÓ, FORMACIÓ I INFORMACIÓ

Les cooperatives d'alumnes proporcionen educació i formació als socis i sòcies per a que puguin contribuir al desenvolupament de les seves cooperatives d'una manera eficaç. La formació es garanteix en dos àmbits: cooperativisme i formació tècnica.

També informen l'entorn, de la naturalesa i beneficis de la cooperació.

6è. COOPERACIÓ ENTRE COOPERATIVES

Les cooperatives d'alumnes poden agrupar-se en el marc de la Federació de cooperatives d'alumnes de Catalunya, Alumnes.coop, formant part del seu consell rector i participant a la seva assemblea.

També poden intercooperar amb altres cooperatives d'alumnes, especialment dins del centre escolar, el municipi, la comarca i la Federació.

7è. INTERÈS PER LA COMUNITAT

Les decisions que pren la cooperativa d'alumnes han de ser responsables amb l'entorn on està situada i promoure la participació en el desenvolupament de la comunitat. Qualsevol cooperativa d'alumnes té, entre les seves finalitats fundacionals, contribuir mitjançant un retorn social a la comunitat, a través de participar en activitats de l'entorn i destinar un mínim d'un 20% dels beneficis a algun projecte d'interès social.

Les cooperatives d'alumnes estan basades en els següents valors, els quals es treballen i es posen en pràctica al llarg de tota l'experiència: l'ajuda mútua, la responsabilitat, la democràcia, la igualtat i l'equitat, la solidaritat, l'honestedat i la transparència.

04. COM IMPLEMENTAR LES COOPERATIVES D'ALUMNES A L'AULA

PRESENTACIÓ

Com podem dur a terme una cooperativa d'alumnes amb l'alumnat del nostre centre?

Quin paper hem de tenir el professorat?

Com acompanyem l'aprenentatge i el creixement personal i col·lectiu en el procés educatiu de les cooperatives d'alumnes?

Què podem i què no podem fer en una cooperativa d'alumnes?

Teniu a les vostres mans un document que pretén donar pistes i inspirar a totes aquelles escoles i centres educatius, i al professorat, que vulguin impulsar cooperatives d'alumnes o que ja n'estiguin impulsant i que es vulguin replantejar algun aspecte.

Aquest document recull idees, recomanacions i experiències reals que han sortit en el marc de les sessions de treball de la comissió de Cooperatives d'alumnes de la Federació de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya (EscolesCoop), en la qual hi ha participat les següents escoles cooperatives de la EscolesCoop:

Aquest document complementa el "Marc metodològic de les Cooperatives d'Alumnes d'EscolesCoop" i permet aprofundir en el **com** dur a terme el procés de creació d'una cooperativa d'alumnes.

INTRODUCCIÓ

Les cooperatives d'alumnes es basen en un **model metodològic que posa al centre l'estratègia pedagògica**, ja que es basa en el protagonisme de l'alumnat, integra diferents competències, continguts i matèries, i permet una reflexió crítica del món (coneixent i posant en pràctica models econòmics i productius alternatius).

Les cooperatives d'alumnes permeten potenciar en l'alumnat el desenvolupament de competències clau per a la vida i el futur professional, faciliten la realització d'activitats que sorgeixen de l'alumnat fomentant la iniciativa, l'emprenedoria i la presa de decisions col·lectives, i tot això des del treball i la promoció dels valors i principis cooperatius com a eix transversal.

A QUI VA DIRIGIT AQUEST DOCUMENT?

Facilitar el procés educatiu d'una cooperativa d'alumnes significa **acompanyar, orientar i assessorar l'alumnat** en les diferents fases del procés de creació d'una cooperativa, posant l'èmfasi en els principis i els valors cooperatius.

Per aquest motiu aquest document està pensat per ser una eina útil pel **professorat** que vulgui implementar una cooperativa d'alumnes en el seu centre a partir d'un model que posa al centre l'estratègia pedagògica, i que es basa en el **protagonisme de l'alumnat**.

Aquest document està pensat tant per cooperatives d'alumnes implementades a **primària** com de **secundària**, compartint exemples i experiències d'ambdós casos i oferint recomanacions per cada nivell.

QUÈ TROBARÀS EN AQUEST DOCUMENT?

1. El cicle de les cooperatives d'alumnes: des de la constitució fins al tancament.

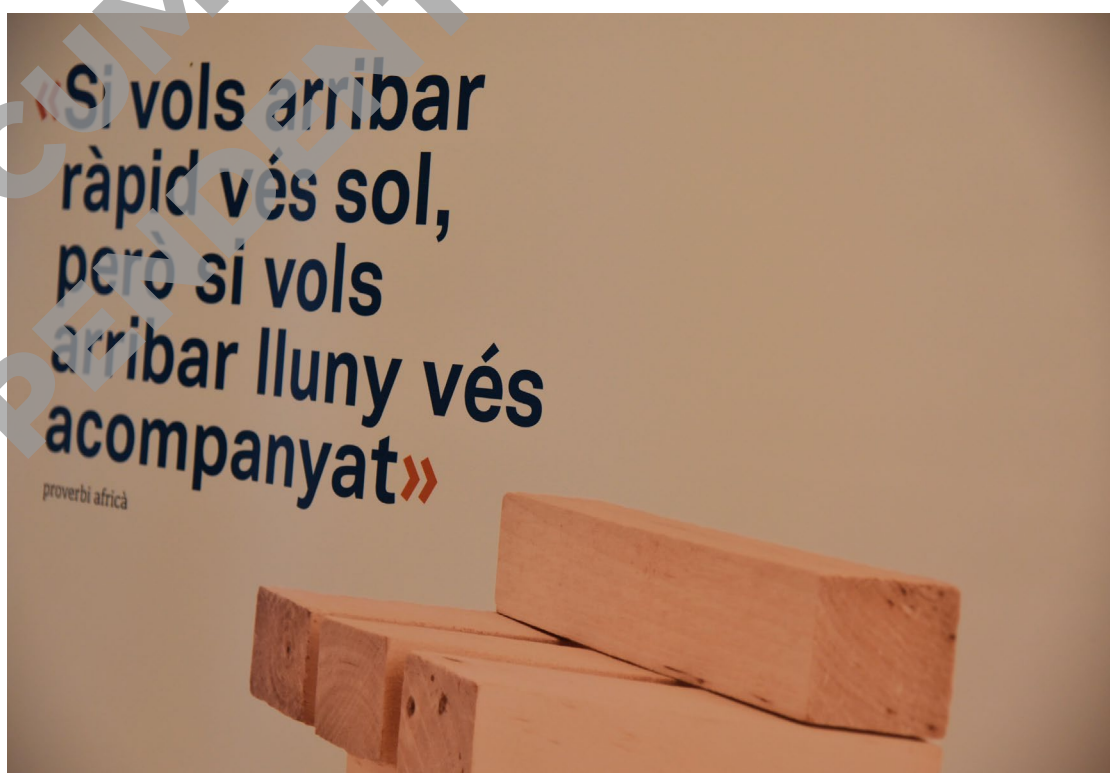
En aquest apartat trobaràs tota la informació i els passos a seguir per constituir una cooperativa d'alumnes, des de la presa de decisió inicial fins al tancament de la cooperativa si s'escau.

2. Els principis cooperatius a l'aula.

En aquest apartat trobaràs com s'incorporen els principis cooperatius en el si de les cooperatives d'alumnes. Recomanacions i exemples de com ser coherents amb el que diem que fem i allò que realment fem a les cooperatives d'alumnes.

3. Documents i models.

En aquest apartat trobaràs materials, fitxes i models de documents de les diferents fases de creació i gestió d'una cooperativa d'alumnes.

EL CICLE DE LES COOPERATIVES D'ALUMNES: DES DE LA CONSTITUCIÓ FINS AL TANCAMENT

El cicle de les cooperatives d'alumnes el constitueixen les següents fases que s'aniran detallant i concretant al llarg del present document:

FORMACIÓ I MOTIVACIÓ INICIAL

Estem a la fase inicial del procés. El nostre rol com a professorat és el d'acompanyar en la motivació inicial per a que l'alumnat tingui ganes de crear o adherir-se a una cooperativa d'alumnes. Aquí trobaràs estratègies per iniciar el procés.

FASE
01

CONSTITUCIÓ

Arribem al moment de la constitució, aquesta fase serà diferent si l'opció és crear una cooperativa d'alumnes nova o adherir-nos a una de les que ja tenim al centre. Trobaràs tota la informació per constituir una cooperativa d'alumnes i els passos a seguir.

FASE
02

PLANIFICACIÓ

La fase de planificació es basa en la definició del pla de treball o pla d'empresa. En aquest moment es tracta de planificar l'activitat, com ens organitzarem per fer-ho possible i finalment portar-la a terme.

FASE
03

LA FORMACIÓ

En aquesta fase, tindrem en compte la formació tècnica però també formacions transversals clau per abordar les diferents situacions que es plantegen en qualsevol projecte col·lectiu.

FASE
04

L'EXECUCIÓ

És el moment clau en que duem a terme tot el que hem estat preparant.

FASE
05

RETORN SOCIAL

Les cooperatives d'alumnes tenen en els seus principis el retorn social. En aquest apartat trobaràs exemples i experiències de com ho fan algunes cooperatives d'alumnes.

FASE
06

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Arribem al final del procés i ara ens caldrà avaluar els resultats però sobretot el procés realitzat.

FASE
07

TANCAMENT

Algunes cooperatives d'alumnes neixen i tanquen. Una cooperativa d'alumnes pot tancar però hem de tenir en compte que per tancar-la correctament haurem de seguir uns determinats passos.

FASE
08

FASE 01

Formació i motivació inicial

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Som-hi, comencem!

Estem a la fase inicial del procés. El nostre rol com a professorat és el d'acompanyar en la motivació inicial per a que l'alumnat tingui ganes de crear o adherir-se a una cooperativa d'alumnes. En aquesta fase, hi haurà dos moments importants:

1. Formació introductòria i motivacional

2. Decisió de crear i/o adherir-nos a una cooperativa d'alumnes existent

COM HO PODEM FER?

1 - Formació introductòria i motivacional

Per a que l'alumnat pugui i vulgui decidir adherir-se o constituir lliurement una nova cooperativa, el primer pas és que entengui què és una cooperativa d'alumnes, en concret, i el cooperativisme i l'Economia Social, en general.

Per a fer aquesta formació inicial, podem seguir diferents estratègies o combinar-les. Algunes propostes poden ser:

Optar per a ser el professorat qui l'oferim: Una bona estratègia pot ser partir d'explicar la història i el funcionament del nostre centre, si som una escola cooperativa. Una altra estratègia pot ser partir d'experiències cooperatives properes per a l'alumnat. És interessant que en aquesta formació utilitzem dinàmiques vivencials per "viure" el cooperativisme.

A l'Escola Gravi de Barcelona, la formació introductòria la fan les persones tutores a les assemblees de classe. Posteriorment, la formació inicial i motivadora la realitzen entre iguals, oferint-la alumnat que ja ha viscut l'experiència. La part motivacional es treballa afavorint que vagin observant les altres cooperatives d'alumnat mentre avancen cap a la seva.

Optar per una formació entre iguals: Una altra estratègia és que l'alumnat d'altres cursos que ja formen part, o han format part, d'una cooperativa d'alumnes, expliquin, a partir de la seva pròpia experiència, què és una cooperativa d'alumnes: quines fases té, com es gestiona de manera democràtica, què significa ser-ne soci o sòcia, quin tipus d'activitat pot fer, com s'han organitzat, quines dinàmiques internes han tingut, com han gestionat els conflictes,... Que aquesta formació inicial esdevingui entre iguals facilita la motivació inicial respecte al projecte.

L'escola Sant Gervasi de Mollet en les cooperatives de primària realitzen formació entre iguals, és l'alumnat de 6è qui explica el què i el com de les cooperatives d'alumnes a l'alumnat que s'incorpora per primera vegada en el projecte.

L'escola Tecnos de Terrassa realitza formació entre iguals a secundària, els i les cooperatives de 4rt d'ESO expliquen als seus companys i companyes de 1er d'ESO el funcionament de les cooperatives d'alumnes al centre.

Formació externa: Finalment, una darrera opció és demanar a EscolesCoop que alguna persona de l'equip d'acompanyament a les cooperatives d'alumnes, vingui a fer aquesta formació inicial. Aquesta formació es gratuïta per les escoles cooperatives federades a EscolesCoop, té una durada aproximada d'entre 1 i 1,5 hores i s'adapta sempre al nivell de l'alumnat en coordinació amb el professorat.

L'escola Ginebró cada curs escolar contacta l'equip d'acompanyament a les cooperatives d'alumnes per programar una formació inicial

2 - Decisió de crear i/o adherir-nos a una cooperativa d'alumnes existent:

Un cop finalitzada la formació inicial, arriba el segon moment d'aquesta fase. És el moment en el qual l'alumnat decideix, lliurement, adherir-se a alguna de les cooperatives que ja hi ha al centre, o crear-ne una. Així doncs com ho fem? Creem una cooperativa nova o ens adherim a una existent?

En el moment en el qual l'alumnat decideix adherir-se a alguna de les cooperatives que ja hi ha al centre, o crear-ne una, hem de poder estar alertes a garantir que aquesta decisió és lliure. Per exemple, quan impulsem cooperatives d'alumnes vinculades al grup classe, podem caure en l'obligatorietat de formar-ne part. Aquest és un aspecte molt important a tenir en compte per no caure en contradicció amb el principi de la lliure adhesió del cooperativisme. Us recomanem llegir l'apartat del Principi d'Adhesió voluntària, a la segona part d'aquest document.

FASE 02

Constitució d'una nova cooperativa o adhesió a una cooperativa ja existent

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Aquesta fase serà diferent si l'opció és crear una cooperativa d'alumnes nova o adherir-nos a una de les que ja tenim al centre.

A

Quan es crea una nova cooperativa d'alumnes:

El primer pas en la creació d'una cooperativa d'alumnes és organitzar una assemblea constituent, donar d'alta les persones sòcies i prendre la decisió de formar part de Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya (AlumnesCoop)

B

Quan l'alumnat decideix adherir-se a una cooperativa ja existent:

En el cas de que no es constitueixi una nova cooperativa, sinó que l'alumnat esculli adherir-se a una cooperativa ja existent al centre, caldrà fer una formació d'acollida i una assemblea d'incorporació de noves persones sòcies.

COM HO PODEM FER?

A

Quan es crea una nova cooperativa d'alumnes:

1 - Formació introductòria i motivacional

L'assemblea constituent ha de servir per escollir el nom i imatge de la cooperativa, l'elecció de càrrecs al consell rector, treballar els estatuts per la seva pròxima aprovació, decidir l'aportació al capital de les persones sòcies i la destinació dels beneficis de la cooperativa:

Escollir el nom i la imatge

Per escollir el nom, i inclús el logotip de la cooperativa, es pot fer mitjançant una votació de les propostes presentades i que poden haver estat treballades prèviament per l'alumnat.

L'elecció de càrrecs al consell rector

Hem de tenir clar que els càrrecs mínims que hem de tenir són els de presidència, secretaria i tresoreria. Tot l'alumnat pot presentar la seva candidatura i l'elecció es duu a terme per vot secret. Serà important que com a professorat que acompanyem, en aquest moment puguem explicar quines són les tasques i responsabilitats concretes de cada càrrec.

Treballar els estatuts i l'aprovació

Per a treballar els estatuts, podem utilitzar els models d'estatus que existeixen, que poden servir de base per a que l'assemblea redacti els propis. I podem fer alguna dinàmica grupal per treballar els diferents apartats, si ens encaixa amb el grup. També pot ser una estratègia, que a l'assemblea es constitueixi una comissió encarregada d'elaborar un avantprojecte d'estatuts. Caldrà que els estatuts s'aprovin en assemblea.

A l'Escola Guinardó de Barcelona, l'ordre del dia de l'assemblea constituent és: en primer lloc, triar l'activitat, en segon, la presidència, la secretaria i els membres del consell rector.

Després, es realitza un procés conjunt per redactar estatuts (normalment a partir d'un model), i, finalment, es tria el nom.

Aportació de les persones sòcies

Decidir l'aportació al capital de les persones sòcies és un aspecte molt important en la cooperativa ja que aquests diners recollits seran el capital social amb el que comptarà la cooperativa per fer la seva activitat inicial. És important que l'alumnat prengui consciència i pugui decidir quina es la quantitat d'aportació, sempre amb l'acompanyament del professorat que assessora. La quantitat a aportar l'han de decidir col·lectivament, però acostuma a ser entre 2 i 5 euros. És important que es pugui abordar el tema de la solidaritat amb aquelles companyes i companys que no poden aportar-ho. L'alumnat sabrà donar una resposta adequada a aquestes situacions i si no la funció del professorat és acompanyar en aquesta situació.

A l'Escola Nou Patufet de Barcelona, els i les mestres diuen el màxim de capital que la persona sòcia haurà d'aportar i l'alumnat decideix quin capital serà. Aquest es retornarà quan marxin. Una part del benefici sempre s'aportarà a alguna entitat solidària. Una altra part serà per finançar la pròpia cooperativa (6è de primària).

IMPORTANT

En tots els temes a treballar de forma assembleària serà bo treballar pel consens, però si no és possible, podem optar per la dinàmica de la votació, en la qual, cada persona sòcia té un vot, i el que vota la majoria és el que s'aprova.

Destinació dels beneficis de la cooperativa

Les cooperatives d'alumnes són entitats sense ànim de lucre, pel que els beneficis no es reparteixen de manera individual sinó que s'han de destinar a una activitat col·lectiva, i a més un mínim del 20% s'ha de destinar a una entitat social (veure apartat retorn social).

Sovint es decideix destinar els beneficis de l'activitat al viatge de fi de curs, a una celebració a l'escola, o es reinverteixen en la pròpia cooperativa.

Cal tenir en compte que en el cas del viatge de fi de curs, cal treballar per a que els beneficis reverteixin en totes les persones que hi participen, sota un model solidari, ja que es destinen a l'activitat, no a les persones que fan l'activitat.

A l'Escola Gravi de Barcelona tota l'activitat de les cooperatives s'orienta a recaptar dons per a projectes solidaris per exemple participen a La Marató de TV3. També fan tallers oberts a la cursa cooperativa del barri.

A l'Escola Petit Món- Felisa Bastida es decideix en les primeres assemblees de la cooperativa, que són a l'inici de curs, a quina entitat es destinaran els beneficis, que acostumen a ser entre un 20 i un 30% dels beneficis que s'obtenen.

El professorat anima a que sigui l'alumnat qui es posi en contacte amb l'entitat beneficiària en el moment de fer l'aportació.

IMPORTANT

És l'alumnat en assemblea qui ha de decidir l'activitat col·lectiva a la qual destinaran els beneficis. És indispensable treballar per a que els beneficis reverteixin en totes les persones a parts iguals i mai a títol individual.

2 - Alta de persones sòcies

Finalitzada l'assemblea constituent, el segon pas és l'**alta de les persones sòcies**:

Les fitxes de sòcies i el registre de l'aportació

Les fitxes de sòcies i el registre de l'aportació del capital obligatori és la manera que té la cooperativa de registrar totes les persones que en formen part i començar a registrar també l'activitat econòmica.

D'aquest pas se'n responsabilitzen les persones que ocupen els càrrecs de secretaria i tresoreria del consell rector de la cooperativa.

Recollida de l'aportació al capital de les persones sòcies

Les fitxes de sòcies i el registre de l'aportació del capital obligatori és la manera que té la cooperativa de registrar totes les persones que en formen part i començar a registrar també l'activitat econòmica.

D'aquest pas se'n responsabilitzen les persones que ocupen els càrrecs de secretaria i tresoreria del consell rector de la cooperativa.

A l'Escola Guinardó de Barcelona, la capseta dels diners de la cooperativa està a l'aula de mestres, però són les sòcies les que la gestionen amb autonomia.

IMPORTANT

En relació a la recollida de l'aportació al capital de les persones sòcies és important decidir on guardarem els diners de la cooperativa però que sigui l'alumnat qui el gestioni al 100% portant-ne un bon registre i seguiment.

3 - Donar-se d'alta a la Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya:

L'últim pas a realitzar, en la fase de constitució, és decidir si volen donar-se d'alta a la Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya:

Conèixer AlumnesCoop

Primer de tot cal explicar en què consisteix la federació, que hi poden trobar, quantes cooperatives d'alumnes aglutina, etc. Podeu trobar tota la informació al web d'[AlumnesCoop](#).

Donar-se d'alta a AlumnesCoop

Si finalment volen formar-ne part cal notificar l'alta de la nova cooperativa, mitjançant un correu electrònic a info@cooperativesalumnes.coop adjuntant: l'acta de l'assemblea constituent i els estatuts.

AlumnesCoop

B

Quan l'alumnat decideix adherir-se a una cooperativa ja existent:

1 - Formació d'acollida

En el cas de que no es constitueixi una nova cooperativa, sinó que l'alumnat esculli adherir-se a una cooperativa ja existent al centre, el primer pas serà realitzar una formació d'acollida.

A l'Escola Sant Gervasi de Terrassa, en les cooperatives d'alumnes de primària, l'alumnat de 6è és qui fa la formació d'acollida.

2 - Assemblea d'incorporació de noves sòcies

Quan l'alumnat ha sol·licitat formar part d'una cooperativa, caldrà realitzar l'assemblea d'incorporació de noves persones sòcies. En assemblea s'haurà de votar la incorporació dels nous socis i sòcies, es simplement un tràmit. Caldrà escollir els nous càrrecs del consell rector, si és moment de renovació i les noves persones que s'incorporen poden presentar també la seva candidatura a qualsevol dels càrrecs. Serà també el moment de plantejar una revisió dels estatuts si volem incorporar algun canvi, i aprovar-los de nou.

L'Escola Tecnos de Terrassa, compta amb diferents cooperatives d'alumnes per tota la secundària. Les peticions de noves incorporacions s'acostumen a fer a l'inici de curs. Quan arriben noves alumnes, s'adrecen a una representant de Consell Rector que es responsabilitza de que es voti a l'assemblea la incorporació de noves persones sòcies. Aquesta votació sol ser un pur tràmit. Un cop aprovada la seva incorporació, la nova sòcia fa l'aportació de capital inicial que els estatuts de la cooperativa determinen i es converteix en membre de la cooperativa.

3 - Alta de noves persones sòcies

Un cop realitzada aquesta assemblea, cal realitzar l'alta de persones sòcies noves. Com en les noves cooperatives, haurem de registrar l'alta de les noves sòcies, omplint la seva fitxa i recollint l'aportació del capital obligatori. D'aquest pas se'n responsabilitzen les persones que ocupen els càrrecs de secretaria i tresoreria del consell rector de la cooperativa.

Serà important que l'alumnat conegui bé les cooperatives d'alumnes existents en cas d'haver-ni més d'una, i si només n'ha una que pugui conèixer bé el tipus d'activitat que s'hi duu a terme, com funciona l'organització interna, la base social, quina és l'aportació inicial, per a que pugui triar aquella a la qual es vol adherir.

QUINA DOCUMENTACIÓ NECESSITAREM?

Acta de constitució (annex)

Acta assemblea de la cooperativa (annex)

Model d'estatuts d'una cooperativa d'alumnes (annex)

Fitxa d'alta de persona sòcia (annex)

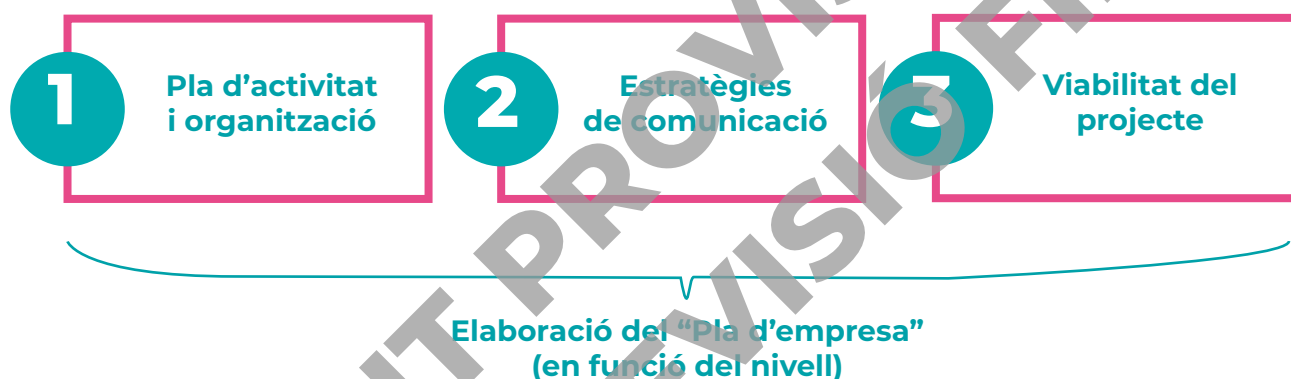
Registre de persones sòcies (annex)

FASE 03

Planificació

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Han d'elaborar el Pla d'empresa, que tindrà més o menys grau d'aprofundiment segons el nivell educatiu de les persones de la cooperativa. Bàsicament es tracta de planificar quina activitat farem, com ens organitzarem per fer-ho possible i si serà viable econòmicament. Caldrà en aquest moment definir els següents aspectes:

COM HO PODEM FER?

1 - El Pla d'activitat i organització

El Pla d'activitat i organització vol dir decidir **què farem, com i quan** ho farem. Aquest és un element indispensable d'aquesta fase i es tracta de decidir en detall quina és l'activitat principal de la cooperativa i com ens podem organitzar internament per posar-nos a treballar (qui farà què, quan ho farem, quin dia farem l'activitat, etc.).

Què farem?

Decidir l'activitat que farem.

En el moment de decidir l'activitat de la cooperativa és molt important que sigui l'alumnat qui decideixi què vol fer. La funció del professorat és la d'acompanyar i assessorar, aportant idees d'activitats, acompanyant en la presa de decisions, vetllar per una participació inclusiva, posar límits, etc.

No ens faci por que es plantegin activitats que sabem que no sortiran bé (pels motius que sigui), acompanyem l'alumnat en la realització per a que puguin adonar-se'n i aprofitem-ho a l'avaluació, per a reflexionar-hi (les empreses "reals" també prenen decisions errònies).

A Creixen Terrassa, es decideix en assemblea el pla d'empresa. L'estratègia que es segueix és la d'avisar amb antelació i es demana que pensin activitats a realitzar. Un cop decidida i planificada l'activitat de la cooperativa s'organitzen en departaments i cada persona sòcia decideix en quin departament vol participar.

Com ho farem?

Decidir l'organització de treball.

Es habitual que les cooperatives constitueixin comissions i/o equips de treball que assumeixin tasques o responsabilitats concretes, per exemple comissió de comunicació, de logística, de gestió econòmica, de fabricació, etc.

Haurem d'anar organitzant assemblees per prendre decisions col·lectives i per tant també haurem de planificar-les.

Quan ho farem?

Temps de dedicació a la cooperativa per a preparar l'activitat i execució d'aquesta. Serà molt important doncs decidir quan l'alumnat podrà dedicar-se a treballar a la cooperativa d'alumnes i quan realitzarem l'activitat final.

Es recomana a les cooperatives d'alumnes que comencen que com a mínim disposin de 2 hores setmanals per treballar-hi i a poder ser sempre dins horari lectiu.

Podem oferir les tutories per a que sigui un espai que aprofitin per a fer assemblea, quan ho demanin. És important que treballem la responsabilitat del consell rector en la convocatòria i dinamització de les assemblees de la cooperativa d'alumnes.

A l'Escola El Cim, de Terrassa es promou que tant la preparació de l'activitat com l'activitat en sí, es realitzi principalment fora de l'horari lectiu implicant a totes les persones sòcies. Ho fan a l'hora del patí, després de classes, etc. S'organitzen per torns i hi ha una distribució per cursos.

A l'Escola Guinardó de Barcelona es promou que tant la preparació de l'activitat com l'activitat en si, es realitzi principalment dins l'horari lectiu i si han de realitzar l'activitat fora d'horari i fora del centre han de buscar l'acompanyament d'alguna persona que ho supervisi.

2 - La viabilitat econòmica del projecte

És important treballar la **viabilitat econòmica** del projecte, ja que estem constituint una empresa. Segons el nivell, això es pot reflectir en el Pla econòmic financer.

Caldrà, per exemple, que si ens estem plantejant vendre productes artesans, l'alumnat analitzi, investigui i estudiï què costaran els materials que necessitaran per fabricar-los i per tant decidir quin ha de ser el preu de venda per poder ser viable. Segons el nivell educatiu serà interessant analitzar la viabilitat amb més o menys profundiment.

Moltes vegades en l'elaboració de productes de les cooperatives d'alumnes, es dona el cas que són les mateixes famílies les qui proveeixen la cooperativa de la matèria primera, cal que a això, si passa, li donem el valor monetari i no monetari que té, i per tant caldrà que analitzem què ha costat i tenir-ho en compte en el nostre pressupost.

A l'apartat d'annexos teniu un model que us pot ser útil per a fer el Pla de viabilitat.

3 - Estratègia comunicativa

En aquest moment, es pot elaborar l'**estratègia comunicativa de la cooperativa** treballant per a que sigui el propi alumnat qui presenti la cooperativa a la comunitat educativa del centre (alumnat, professorat, PADS, famílies,...). És habitual que es dugui a terme a partir d'una comissió de comunicació.

Canals de comunicació

Moltes cooperatives fan les seves comunicacions a través d'un correu electrònic que es crea en nom de la cooperativa.

Algunes cooperatives d'alumnes utilitzen els mecanismes de comunicació de l'escola per aportar la seva presentació:

- butlletins ja existents al centre,
- revistes,
- apartat a la pàgina web,
- etc.

A l'Escola Petit Món - Felisa Bastida de Castelldefels, cada cooperativa d'alumnes té un correu electrònic, però l'element clau de la comunicació d'aquesta escola està en que cada cooperativa ha de tenir una fotografia representativa, buscant que sigui artística, ja que s'inclou als correus que van rebent les famílies per explicar les activitats previstes, etc. La imatge de logotip de la cooperativa el fan a plàstica i forma part del currículum.

Cada vegada és més habitual que les cooperatives d'alumnes tinguin pàgines web pròpies, o creïn pàgines a xarxes socials.

En la comunicació de la cooperativa és important que sigui el propi alumnat qui elabori els continguts de les seves comunicacions, encara que siguem el professorat qui acompanyem i facilitem els canals de difusió.

IMPORTANT

QUINA DOCUMENTACIÓ NECESSITAREM?

Pla d'activitat i organització (annex)

Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte (annex)

FASE 04

Formació

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

En aquesta fase, i un cop elaborat el pla de treball, és molt important la formació tècnica que pugui necessitar l'alumnat i/o el professorat per a desenvolupar-lo. Però també cal tenir en compte que no només serà necessària la formació tècnica, sinó que també haurem d'incorporar formacions transversals clau per abordar les diferents situacions que es plantegen en qualsevol projecte col·lectiu.

COM HO PODEM FER?

1 - Formació tècnica

En aquesta fase, i un cop elaborat el pla de treball, és molt important la formació tècnica que pugui necessitar l'alumnat i/o el professorat per a desenvolupar-lo.

La formació tècnica, normalment vinculada al tipus d'activitat que desenvolupa la cooperativa, la podem assumir des de les tutories.

En algunes escoles, la formació tècnica la dona el professorat de la matèria corresponent tot i que no estigui implicat en la cooperativa d'alumnes. Per exemple, si el servei que desenvoluparà la cooperativa d'alumnes és el manteniment de l'hort de l'escola, la formació la donaria el professorat de "Coneixement del medi natural", mentre que si el que vol desenvolupar la cooperativa són productes elaborats amb paper reciclat, ho farà el professorat d'"Educació artística, en especial, d'art plàstica."

Pel que fa al professorat, és possible que necessitem formar-nos en aspectes com per exemple com implementar l'aprenentatge cooperatiu a l'aula, valors i principis cooperatius, aprofundir en l'economia social i el cooperativisme, etc. per a fer-ho podem comptar amb alguna formació externa de les que tenim a l'abast com per exemple:

- Formacions ofertes des de la EscolesCoop
- Formacions ofertes des de Barcelona Activa en el marc de l'economia social i solidària
- Formacions ofertes des de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
- Formacions de l'Ateneu cooperatiu del nostre territori.
- Formacions de cooperatives especialistes.

2 - Formacions transversals

Cal tenir en compte que no només serà necessària la formació tècnica, sinó que també haurem d'incorporar formacions transversals clau per abordar les diferents situacions que es plantegen en qualsevol projecte col·lectiu, com per exemple:

- a. Com abordar la gestió del conflicte
- b. Els valors i els principis cooperatius
- c. Estratègies pel treball en equip i la cooperació
- d. Altres

Moltes escoles i centres educatius ja les incorporen al currículum o al PEC. Però malgrat sigui una formació transversal, és important que com a professorat puguem preveure en quin moment s'haurà de reforçar. Per exemple:

- **Com treballem amb l'alumnat la gestió del conflicte**, per exemple, en el moment d'elaborar els estatus, per acompanyar-los a que incorporin com s'aborda el conflicte en aquesta cooperativa més enllà de les faltes, lleus o greus. És important que generem debat, busquem exemples i situacions en les que preguntar-nos com ho resoldríem, etc.

- Especifiquem **la importància del treball cooperatiu i d'equip** quan acompanyem les comissions o el consell rector. Podem dur a terme dinàmiques de treball vivencial per posar en pràctica les habilitats i competències del treball en equip i visibilitzar la importància del treball cooperatiu en projectes col·lectius.

- Fer **visible els valors cooperatius** com el de posar al centre de la cooperativa la cura de les persones per sobre del capital, l'ajuda mútua, la responsabilitat, la democràcia, la igualtat i l'equitat, la solidaritat, l'honestedat i la transparència.

**FASE
05****Execució de l'activitat****QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?**

L'execució de l'activitat cooperativitzada és el moment clau en qual duem a terme tot el que hem estat preparant. En aquest moment cal promoure l'autonomia i la iniciativa de l'alumnat i, per tant, el nostre paper és el de recolzar i acompanyar.

COM HO PODEM FER?**Algunes recomanacions per dur a terme les activitats de les cooperatives d'alumnes:**

- L'execució de les activitats es poden dur a terme tant dins com fora de l'horari lectiu, tanmateix en les cooperatives que comencen és important que donem temps dins l'horari lectiu per la preparació de l'activitat de la cooperativa i així també donar-li valor i importància.
- Serà important que sigui l'alumnat qui sol·liciti, per exemple, l'acompanyament al professorat quan l'activitat que tenen prevista es realitza fora del centre i/o de l'horari.
- Per motius legals, si desenvolupem activitat econòmica (venda de productes, venda de serveis, etc.) les activitats s'han de dur a terme dins el centre educatiu ja que les cooperatives d'alumnes no tenen forma jurídica. Tinguem en compte, també, que, més enllà de no tenir forma jurídica, l'activitat de la cooperativa d'alumnes pot entrar en competència amb empreses del nostre entorn.
- Al no tenir forma jurídica, la responsabilitat de l'activitat de la cooperativa és de l'escola. Tinguem-ho en compte, per exemple, quan l'activitat requereix la manipulació d'aliments. Un altra raó per a dur a terme activitats dins del centre.

- Es produeixen algunes excepcions ja que algunes cooperatives realitzen activitats fora del centre en el marc d'espais i esdeveniments que s'organitzen des del municipi. És el cas, per exemple, de les cooperatives de l'Escola de Sant Gervasi, que participen a la Fira d'Economia Social i Solidària de Mataró, o de les de l'Escola Tecnos, l'Escola el Cim i de la Creixen Terrassa, que participen de la Fira d'Economia Social i Solidària de Terrassa.

- Cal que l'alumnat sigui conscient que han de comunicar amb temps una activitat, per exemple de venda, en la que volen que participin les famílies. No tinguem por a que s'equivoquin, per exemple, si tenen previst vendre alguna cosa i al no informar, gairebé no tenen cap venda perquè les famílies no s'apropen a la paradeta que han muntat, segur que n'aprendran i la següent vegada tindran en compte la comunicació.

Exemples d'activitats desenvolupades per les cooperatives d'alumnes¹:

- L'execució de les activitats es poden dur a terme tant dins com fora de l'horari lectiu, tanmateix en les cooperatives que comencen és important que donem temps dins l'horari lectiu per la preparació de l'activitat de la cooperativa i així també donar-li valor i importància.

Serveis i activitats:

Serveis de dinamització:

- Cooperatives de dinamització de festes:
 - Encarregar-se de la logística de les festes escolars.
 - Organització de sortejos
 - Organització de campionats de jocs i esports al pati
 - Sorteig de cistelles i paneres
 - Organització de dies especials: Halloween, castanyada...
 - Organització d'actes de videofòrum "Nit a l'escola amb peli"
 - Organització i creació de parades per les jornades de portes obertes
 - Etc.

¹ Font: Recull dels debats de l'assemblea d'AlumnesCoop, 2019

- Cooperatives de dinamització d'activitats:
 - Jocs de memòria,
 - Tallers de ball
 - Organització de xerrades
 - Converses als casals de gent gran
 - Guiatge als museus de la població.
 - Etc.
- Cooperatives d'arts escèniques:
 - Grups de teatre
 - Grups de dansa i ball
 - Grups de música.
 - Etc.

Serveis de manteniment:

- Cooperatives de serveis de reciclatge i medi ambient:
 - Reciclatges (de restes de menjar, plàstics, pots, llibres)
 - Elaboració de compost a partir de restes de menjar de menjadors escolars.
- Cooperatives de servei de reparacions i manteniment general:
 - Manteniment de les instal·lacions escolars
 - Manteniment dels ordinadors,
 - Petites reparacions de manteniment general.
 - Manteniment d'instruments i instal·lacions esportives
 - Neteja d'instal·lacions
 - Etc.

Serveis de comunicació:

- Cooperatives de comunicació:
 - Participació en la gestió de la web i les xarxes socials de l'escola
 - Informació cooperativisme a l'escola
 - Informació sobre les activitats de la resta de les cooperatives de l'escola
 - Etc.

- Cooperatives de creació de materials comunicatius:
 - Redacció i publicació de butlletins
 - Redacció i publicació de la revista del centre
 - Disseny gràfic i maquetació
 - Il·lustració
 - Logotips
 - Màrqueting
 - Etc.

- Cooperatives de creació de materials online:
 - Creació pàgines web
 - Creació de blogs
 - Gestió de xarxes socials
 - Etc.

- Cooperatives de serveis de producció audiovisual:
 - Creació de vídeos
 - Edició de vídeos
 - Etc.

Serveis d'atenció a les persones:

- Cooperatives de serveis d'atenció a l'alumnat
 - Mediació de conflictes
 - Punt d'Informació a l'alumnat nouvingut
 - Espais de reforç escolar i repàs.
 - Punt d'atenció a la diversitat
 - Etc.

- Cooperatives de suport a serveis escolars:
 - Suport a la biblioteca
 - Suport a la gestió administrativa i comptable de l'AFA i/o el centre.
 - Suport a tasques d'arxiu i secretaria
 - Suport a l'AFA en l'organització d'activitats.
 - Suport a activitats extraescolars
 - Etc.

- Cooperatives de serveis de voluntariat:
 - Activitats a casals de gent gran: contacontes, conversa...
 - Activitats amb entitats de l'entorn
 - Intercanvis amb projectes solidaris d'altres països
 - Organització d'activitats per recaptar fons per iniciatives solidàries
 - Sensibilització sobre temes d'interès social
 - Etc.

Producció i venda a la comunitat educativa:

Activitats de venda de segona mà:

- Juguines i videojocs
- Llibres de text
- Llibres
- Etc.

Activitats de producció i venda de productes manufacturats:

- Disseny de samarretes
- Manualitats: llibretes, estoigs, llapis, etc.
- Elements decoratius: fusteria, restauració de mobles, pots de sal de colors, ...
- Figuretes d'argila
- Roses de Sant Jordi
- Etc.

Venda de productes de l'hort:

- Venda de productes ecològics de l'hort de l'escola
- Etc.

FASE 06

Retorn social

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Les cooperatives d'alumnes són cooperatives sense ànim de lucre i, per tant, tenen en els seus principis el retorn social, que es realitza des d'una doble vessant: han de destinar com a mínim un 20% dels seus beneficis a una entitat social i realitzar una activitat al territori.

1

Donació a una entitat social

2

Activitat de retorn al territori

COM HO PODEM FER?

Les cooperatives d'alumnes són cooperatives sense ànim de lucre i, per tant, tenen en els seus principis el retorn social, que es realitza des d'una doble vessant: han de destinar com a mínim un 20% dels seus beneficis a una entitat social i realitzar una activitat al territori.

1 - Donació a una entitat social

En assemblea, tot sovint la constituent, les persones sòcies decideixen quin percentatge destinaran a una entitat social (mínim 20%) i quina d'elles serà.

Cal acompanyar l'alumnat a que investiguin entitats per tal de decidir, des del coneixement, l'entitat beneficiària de la seva donació. Pot recaure en el consell rector, o en alguna altra persona sòcia, la responsabilitat de recollir la informació sobre l'entitat i de sol·licitar poder visitar-la o que visitin l'escola.

A l'Escola Petit Món - Felisa Bastida de Castelldefels fomenten que el moment de la donació sigui un moment important, proposant que facin l'entrega directament a l'entitat.

2 - Activitat de retorn al territori

És important treballar quines són les necessitats de l'entorn del nostre centre i quines entitats hi estan treballant. Amb aquesta informació, l'alumnat pot escollir fer una activitat pròpia en benefici de la comunitat, o sumar-se a una activitat organitzada per alguna entitat.

L'Escola Sant Gervasi de Mollet del Vallès té cooperatives d'alumnes tant a primària com a Secundària. A primària, els estatuts recullen que es destinen el 70% dels beneficis, aproximadament, a una entitat solidària, i el 30% és per a una festa a final de curs. A secundària, es fan activitats sense benefici econòmic (Banc de Sang, recapte d'aliments,...) i activitats amb benefici econòmic. Aquest benefici es destina un 30% a una activitat o entitat solidària i un 70% a la festa del comiat de 4t de la ESO).

L'Escola Nou Patufet de Gràcia té com a línia d'escola la integració en la xarxa comunitària del barri on està, Gràcia (Barcelona) i treballen per a que l'objectiu de la cooperativa es basi en l'entorn proper, plantejant-ho com una acció comunitària. Les cooperatives d'alumnes d'aquesta escola intercooperen, per exemple, amb cooperatives de treball del barri.

FASE 07

Seguiment i avaluació

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Hem arribat al final del procés. Cal avaluar els resultats i el propi procés.

COM HO PODEM FER?

En assemblea avaluarem l'execució del servei o l'activitat i el funcionament de la cooperativa. Podem treballar en assemblea els indicadors que seguirem per a l'avaluació final, i fins i tot podem plasmar-ho en un petit informe de la cooperativa a model de memòria d'activitats.

L'Escola Petit Món – Felisa Bastida de Catell defels donen molta importància a l'avaluació com a procés. Les cooperatives d'alumnes integrades en el projecte educatiu del centre tenen indicadors propis vinculats a competències i valors. Per exemple, a secundària es valora: l'ajuda mútua, la proactivitat i l'anticipació als rols, i el lideratge. Aquesta avaluació s'inclou en l'avaluació de l'alumnat en els comentaris de l'informe del tutor o tutora.

En l'avaluació pedagògica de les cooperatives d'alumnes treballen amb el grup les següents qüestions: Què he après? Què m'ha aportat formar part d'una cooperativa d'alumnes? Què ha funcionat i què no ha funcionat? Què hauríem de millorar? Entre altres. Des del centre es valora l'aprenentatge sobretot quan l'activitat o el servei de la cooperativa no ha funcionat.

Podem plantejar aquesta avaluació de moltes maneres. Un tècnica, per exemple, és la REMA, en la qual, el que ens preguntarem és:

Si tornéssim a començar el procés de la cooperativa:

FASE 08

Tancament (si s'escau)

QUÈ HEM DE FER EN AQUESTA FASE?

Algunes cooperatives d'alumnes neixen i tanquen en un curs escolar, o bé la falta de persones interessades en ser sòcies fa que hagin de tancar per crear-ne altres de noves, cap problema. Una cooperativa d'alumnes pot tancar però hem de tenir en compte que per tancar-la correctament haurem de seguir uns determinats passos.

COM HO PODEM FER?

Pel que fa al tancament, la cooperativa ha de seguir diferents passos.

- 1) En primer lloc, tresoreria ha de comunicar en assemblea el tancament econòmic de la cooperativa.
- 2) Seguidament i un cop analitzat el tancament econòmic es retornarà el capital obligatori aportat en el moment d'adhesió o creació a cada persona sòcia. Ens podem trobar que aquest pas no calgui fer-lo perquè l'assemblea decideixi que aquest capital es destini, per exemple, a l'activitat grupal o a l'entitat social.
- 3) Finalment, a través d'un correu electrònic, un membre del consell rector ha de notificar la baixa de la cooperativa a la Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya (AlumnesCoop). També pot delegar-ho a una persona sòcia.

QUINA DOCUMENTACIÓ NECESSITAREM?

Fitxa de baixa voluntària de la persona sòcia (annex)

Informe tancament econòmic (annex)

2

ELS PRINCIPIS COOPERATIUS A L'AULA

Els principis cooperatius són un element important a treballar al llarg de tot el cicle de les Cooperatives d'Alumnes. A l'igual que els valors cooperatius, els principis també es treballaran de manera transversal, tot i ser conscients que algunes fases ens permetran treballar-los de manera més concreta. Serà important visibilitzar-los i explicitar-los per a que l'alumnat, no només els conegui sinó, també, se n'apropriï. Per aquest motiu, aquest document destina un petit apartat de recomanacions per a cadascun d'ells.

Els principis de les cooperatives d'Alumnes són una adaptació dels principis cooperatius redactats per l'Aliança Cooperativa Internacional i han estat consensuats per un grup de treball participat conformat per diferents escoles cooperatives.

1r. ADHESIÓ VOLUNTÀRIA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions prioritàriament voluntàries: són les sòcies i els socis els qui prenen la decisió de formar-ne part. La cooperativa està oberta a totes les persones que poden aportar-hi el seu treball o usar-ne els serveis i que estan disposades a acceptar les responsabilitats de ser-ne sòcies, sense discriminació social, política, religiosa, racial o sexual.

Com qualsevol sòcia cooperativista, l'alumnat hauria de tenir el dret d'escollir lliurement si s'adhereix a una cooperativa o no. En aquest sentit, les alertes poden venir quan l'estratègia pedagògica d'impulsar les cooperatives d'alumnes està vinculada a una matèria i/o a un grup classe.

Per a evitar una possible contradicció, serà important en primer lloc, que intentem vincular les cooperatives més enllà del grup classe o d'una matèria.

Per aconseguir-ho, varies escoles estan impulsant les cooperatives d'alumnes de manera transversals, vinculades per exemple, a cicles. Però si fer-ho així ens resulta complicat o tenim la certesa de que és una bona estratègia vincular-ho a una matèria, haurem de treballar molt bé la part motivacional per a garantir que ningú se senti amb l'obligació a adherir-se.

En el cas de que hi hagi persones del grup aula que no s'afegeixin a la cooperativa, plantejarem activitats alternatives que es puguin realitzar paral·lelament a les que van fent les persones cooperativistes. Facilem que aquestes persones puguin anar seguint i vivint la cooperativa de manera veure la cooperativa en marxa faci que els motivi participar-hi i demanin adherir-s'hi.

2

2n. GESTIÓ DEMOCRÀTICA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions gestionades democràticament pels seus socis i sòcies, que participen activament en la fixació de les polítiques d'actuació i en la presa de decisions, amb l'acompanyament del professorat. La participació suposa el dret i el deure de ser escollit o escollida per als càrrecs socials de la cooperativa. La distribució de vots no es basa en el capital, sinó que cada persona sòcia té un vot.

Tal i com hem anat veient fins ara, el nostre paper és el d'acompanyar i recolzar, deixant en mans de l'alumnat la gestió i presa de decisions de la cooperativa. Serà important, doncs, poder treballar la gestió democràtica amb el grup.

Per treballar la gestió democràtica, caldrà garantir l'entesa i l'acord en relació a les funcions i àmbit de responsabilitat del Consell Rector i de l'Assemblea.

Per a la presa de decisions, l'espai de l'assemblea és important. Serà l'alumnat qui la gestioni, amb l'acompanyament del professorat, especialment quan ens ho demanin. El treball del consens és important, però cal tenir present que en la presa de decisions, cada persona té un vot, per tant les votacions són una eina de decisió democràtica que a les cooperatives mostra que totes les persones tenim els mateixos drets i deures, i la mateixa capacitat de decisió, independentment del temps que portem o del càrrec que representem.

La gestió democràtica de les cooperatives esdevé, doncs, una oportunitat per treballar conceptes i valors tan importants com la gestió dels conflictes, el treball en equip, la responsabilitat o l'equitat i la igualtat.

3r. PARTICIPACIÓ ECONÒMICA

Per formar part d'una cooperativa d'alumnes cal aportar un capital, que es fixa als estatuts i aquest és retornat en cas de que la persona sòcia marxi. Els socis i sòcies gestionen el capital de manera democràtica i independent. Els beneficis que pugui generar la cooperativa d'alumnes s'han de reinvertir en un projecte col·lectiu.

L'alumnat ha d'aportar un capital inicial que s'haurà decidit en assemblea i que es recull als estatuts de la cooperativa. Serà el Consell Rector qui gestioni els diners de la cooperativa i, per tant, qui reculli aquesta aportació inicial.

Quan la persona sòcia marxa, o tanca la cooperativa, aquest capital serà retornat, tot i que sovint el mateix alumnat decideix reinvertir-ho en l'activitat col·lectiva o en la mateixa cooperativa.

Pel que fa als beneficis, haurem de garantir, per exemple a la formació inicial, que l'alumnat coneix que les cooperatives d'alumnes són entitats sense ànim de lucre i per tant mai no es reparteixen els beneficis a títol individual, sinó que es destinen a un projecte col·lectiu.

Posarem èmfasi, doncs, al llarg del projecte, en que les cooperatives posen al centre les persones enlloc del capital, potenciant la motivació vers la col·lectivitat enfront de la motivació pel benefici individual. Com a estratègia pedagògica, és una bona oportunitat per mostrar altres economies alternatives a les hegemòniques.

4t. AUTONOMIA I INDEPENDÈNCIA

Les cooperatives d'alumnes són organitzacions autònomes, gestionades pels seus socis i sòcies que han de mantenir la llibertat de controlar el seu propi destí, no obstant, com que no compten amb fórmula jurídica pròpia, sempre depenen en última instància del centre educatiu referent.

Les cooperatives d'alumnes són una estratègia pedagògica basada en el protagonisme de l'alumnat, partint de les seves necessitats i motivacions, on el professorat anima, suggereix, acompanya i orienta però és l'alumnat qui construeix el projecte (fa l'aprenentatge) i el protagonitza. El professorat, doncs, ha d'acompanyar l'alumnat en la definició i implementació del seu projecte cooperatiu basant-se en les claus de l'aprenentatge cooperatiu.

Les alertes, en aquest cas, estan en aquelles activitats proposades per la cooperativa que entrin en contradicció amb el PEC o la línia de l'escola. Siguem curiosos al valorar quines activitats vetem, buscant l'equilibri entre l'autonomia i la independència de les cooperatives d'alumnes i el nostre projecte com a centre. Sovint, malgrat les activitats puguin no encaixar del tot amb la política de l'escola, podria ser prioritari respectar l'autonomia i independència de les cooperatives d'alumnes.

5è. EDUCACIÓ, FORMACIÓ I INFORMACIÓ

Les cooperatives d'alumnes proporcionen educació i formació als socis i sòcies per a que puguin contribuir al desenvolupament de les seves cooperatives d'una manera eficaç. La formació es garanteix en dos àmbits: cooperativisme i formació tècnica. També informen l'entorn, de la naturalesa i beneficis de la cooperació.

L'alumnat, com a cooperativista, té dret a rebre informació, formació i educació. Acompanyem a que en siguin conscients i vetllin, tant per les necessitats formatives, com per la comunicació interna, en aquest últim cas, especialment en cooperatives amb molta base social. És el moment de potenciar l'aprenentatge entre iguals, fomentant l'aprenentatge cooperatiu i l'experiència d'alumnat d'altres cooperatives d'alumnes de l'escola.

2

6è. COOPERACIÓ ENTRE COOPERATIVES

Les cooperatives d'alumnes poden agrupar-se en el marc de la Federació de cooperatives d'alumnes de Catalunya, Alumnes.coop, formant part del seu consell rector i participant a la seva assemblea. També poden intercooperar amb altres cooperatives d'alumnes, especialment dins del centre escolar, el municipi, la comarca i la Federació.

Les cooperatives d'alumnes tenen diferents oportunitats d'intercooperació, des de l'àmbit més proper, amb altres cooperatives d'alumnes del centre, fins a l'àmbit de Catalunya, participant en l'assemblea de la Federació de Cooperatives d'Alumnes de Catalunya (AlumnesCoop).

Com a professorat, animarem a les cooperatives a treballar amb altres. Tinguem en compte, per exemple, fer arribar la informació que arribi des d'AlumnesCoop, ja que aquesta arriba per correu electrònic a l'escola. En aquest cas, permetrà que les cooperatives puguin implicar-se en temes de la Federació (aportar punts a l'ordre del dia, preparant els temes de l'assemblea, aportant una persona de la cooperativa al Consell Rector,...). L'assemblea d'AlumnesCoop és un molt bon espai d'intercanvi i coneixença entre les diferents cooperatives d'alumnes de Catalunya. Serà important, doncs, que expliquem a l'alumnat què és AlumnesCoop, i podem comptar amb el suport de la secretaria tècnica de EscolesCoop si necessitem algun tipus d'informació o documentació.

7è. INTERÈS PER LA COMUNITAT

Les decisions que pren la cooperativa d'alumnes han de ser responsables amb l'entorn on està situada i promoure la participació en el desenvolupament de la comunitat. Qualsevol cooperativa d'alumnes té, entre les seves finalitats fundacionals, contribuir mitjançant un retorn social a la comunitat, a través de participar en activitats de l'entorn i destinar un mínim d'un 20% dels beneficis a algun projecte d'interès social.

Les cooperatives d'alumnes són una estratègia que ens permet treballar una visió crítica del món i el nostre paper com a ciutadania activa. La coneixença de l'entorn del centre, de quines són les necessitats que detecten i com hi poden contribuir, fomentarà aquesta reflexió crítica.

Les cooperatives d'alumnes, igual que les escoles de les que en formen part, són comunitat, per tant és important que quan treballem el retorn social ho fem des de la coneixença de l'entorn i la implicació en la transformació social.

Algunes escoles treballen aquest aspecte aprofitant les xarxes comunitàries amb les quals ja estan vinculades, altres acompanyen a que la tria de l'activitat i l'entitat es faci de manera responsable, fomentant-ne la tria des del coneixement de les necessitats i de les entitats que en donen resposta.

3

ANNEX:

Fitxes i models dels documents de les cooperatives d'alumnes

01.	Acta de constitució	50
02.	Acta assemblea de la cooperativa	51
03.	Estatuts de la cooperativa d'alumnes	54
04.	Fitxa d'alta de persona sòcia	62
05.	Registre de persones sòcies	63
06.	Pla d'activitat i organització	64
07.	Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte	65
08.	Fitxa de baixa voluntària de la persona sòcia	69
09.	Informe tancament econòmic	70

01. Acta de constitució²

Nom de la Cooperativa: _____

Data ___/___/20__

A les _____ hores del dia _____ de l'any 20____ ens reunim l'alumnat de _____ a _____ (nom de l'escola o institut) per formar una cooperativa amb l'objectiu de _____

Després d'haver-nos informat i pensat totes les opcions, hem pres, per majoria, les següents decisions:

1. La nostra empresa serà una societat COOPERATIVA
2. La nostra cooperativa tindrà ___ PERSONES SÒCIES CORRESPONENTS A ALUMNES DE _____
3. Els estatuts de la cooperativa s'elaboraran CONJUNTAMENT (ENTRE TOTHOM)
4. Cada persona sòcia aportarà a la cooperativa _____ euros com a capital social
5. L'àmbit principal de l'activitat de la cooperativa és _____
6. Els beneficis de la cooperativa s'invertiran en el projecte col·lectiu _____
7. Es destinarà un ___ % (mínim 20%) dels beneficis de la cooperativa a un projecte solidari com a retorn social.
8. El nostre Consell Rector estarà format per:
 - a. Presidència: _____
 - b. Secretaria: _____
 - c. Tresoreria: _____
 - d. Vocàlia: _____
 - e. Vocàlia: _____

Amb la conformitat de tota la cooperativa signen:

Presidència

Secretaria

² Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop.

02. Acta assemblea de la cooperativa

En cas de que algú vulgui delegar el seu vot cal anotar-ho, per exemple:

- Nom i cognoms delega el seu vot a Nom i cognoms
- Nom i cognoms delega el seu vot a Nom i cognoms
- Nom i cognoms delega el seu vot a Nom i cognoms

La presidència saluda les assistents i declara oberta l'assemblea amb el següent ordre del dia:

1. Tema 1
2. Tema 2
3. Tema 3
4. Precs i preguntes

Tema 1

Idees més importants:

Acords:

Tema 2

Idees més importants:

Acords:

02. Acta assemblea de la cooperativa

Tema 3

Idees més importants:

Acords:

Precs i preguntes:

Precs i preguntes expressats per les persones sòcies:

Acords:

Acaba l'assemblea a les ____ hores.

Secretaria

Presidència

DOCUMENT PROVISIONAL
PENDENT REVISIÓ FINAL

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes³

CAPÍTOL I. NOM, OBJECTE, DURACIÓ I DOMICILI

Article 1. Nom i activitat de la cooperativa

Article 2. Constitució de la cooperativa:

Article 3. Objectius de la cooperativa

CAPÍTOL II. PERSONES SÒCIES, ALTES I BAIXES, FALTES I SANCIONS.

Article 4. Condicions de les persones sòcies

Article 5. Tipus de persones sòcies

Article 6. Alta i baixa de persones sòcies;

Article 7. Drets i deures de les persones sòcies:

Article 8. Presa de decisions:

Article 9. Organització del treball

Article 10. La gestió dels conflictes

Article 11. Faltes i sancions

CAPÍTOL III. RÈGIM ECONÒMIC.

Article 12. El capital social

Article 13. Repartiment d'excedents de la cooperativa

Article 14. Tancament econòmic anual

CAPÍTOL IV. ÒRGANS DE GOVERN

Article 15. Òrgans socials de la cooperativa

Article 16. Convocatòries d'assemblea general:

Article 17. Convocatòries d'assemblea extraordinària

Article 18. Funcions dels càrrecs del consell rector:

Article 19. Renovació dels càrrecs del consell rector:

Article 20. Funcionament de l'assemblea i del consell rector.

Article 21. Funcions i tasques de l'assemblea i del consell rector

CAPÍTOL V. LIQUIDACIÓ I DISSOLUCIÓ.

Article 22. Dissolució de la cooperativa:

³ Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

CAPÍTOL I. NOM, OBJECTE, DURACIÓ I DOMICILI

Article 1. Nom i activitat de la cooperativa

- La Cooperativa XXXXXXXXXXXX SCCL estarà inscrita en el Registre de Cooperatives d'Alumnes corresponent i es regularà pels presents Estatuts.
- La societat cooperativista té com a objecte XXXXXXXX
- El domicili principal de la Cooperativa es troba a XXXXXXXXXXXX, al carrer xxxxxxxx. I desenvoluparà la seva activitat en l'àmbit territorial de la pròpia escola o institut.

Article 2. Constitució de la cooperativa:

- La societat cooperativista es constitueix en assemblea el dia: (Data)
- La societat cooperativista està constituïda per un XXXXXXXX (temps indefinit / per un curs escolar/)

Article 3. Objectius de la cooperativa

- Fomentar activitats que portin incorporats els valors cooperatius.
- Promoure la participació de l'alumnat
- Promoure el protagonisme de l'alumnat en la gestió de les activitats del centre.
- Promoure la creativitat de les persones sòcies i els valors d'emprenedoria.
- Promoure relacions amb altres cooperatives d'alumnes.

CAPÍTOL II. PERSONES SÒCIES, ALTES I BAIJES, FALTES I SANCIONS.

Article 4. Condicions de les persones sòcies

- Tot l'alumnat pot optar a fer una cooperativa i ser sòcies de la mateixa.
- Poden ser sòcies de la Cooperativa tots i totes les alumnes del centre que cursin XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (indicar nivell educatiu si s'escau), sempre que no hi hagi una oposició de les mares, pares o tutors legals dels o les menors.

Article 5. Tipus de persones sòcies

A la Cooperativa hi haurà dos tipus de persones sòcies:

- Sòcies participants, que tenen dret de participar a la cooperativa i ésser escollides membres dels òrgans socials.
- Sòcies col·laboradores, que seran ex-alumnes del centre o de cooperatives del centre, que podran assistir a les Assemblees amb dret de veu però sense dret de vot.

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

Article 6. Alta i baixa de persones sòcies:

Altes de sòcies:

- Per a ingressar en la Cooperativa caldrà fer la sol·licitud al Consell Rector
- Per a ingressar en la Cooperativa caldrà fer l'aportació obligatòria.

Baixes de sòcies:

- La sòcia es pot donar de baixa voluntàriament en la cooperativa en qualsevol moment mitjançant un previ avís, com a mínim d'una setmana, per escrit al Consell Rector.
- La cooperativa haurà d'abonar l'aportació social a les sòcies que es donin de baixa o un cop aquestes hagin finalitzat els seus estudis i marxin del centre educatiu, o bé quan la cooperativa cessi la seva activitat.

Article 7. Drets i deures de les persones sòcies:

Drets de les persones sòcies:

- Ser escollides pels càrrecs dels òrgans socials.
- Formular idees i participar en la gestió democràtica de la cooperativa.
- Rebre informació sobre la gestió de la cooperativa.
- Demanar el lliurament, per part del Consell Rector, dels estatuts socials.
- La pèrdua de la condició de sòcia comporta el dret a exigir les aportacions voluntàries i obligatòries.

Deures i obligacions de les persones sòcies:

- Acceptar els càrrecs pels quals han estat escollides.
- Assistir a totes les reunions a les quals siguin convocades
- Proposar als òrgans de govern tots els canvis que trobin convenients per beneficiar l'interès social.
- Participar en les activitats de formació.
- Proposar al Consell Rector els canvis que trobin convenients per tal de beneficiar l'interès social.

Article 8. Presa de decisions:

- Tots els acords es prendran consens
- En cas que o sigui possible el consens s'optarà per majoria simple (meitat més una de les sòcies presents), excepte els que determinin aquests Estatuts que ho seran per una majoria reforçada de 3/5 parts.
- Els acords que necessiten majoria reforçada seran aquells que modifiquin qualsevol dels articles d'aquests estatuts.
- En el cas que hi hagi un empat en les votacions, s'haurà de tornar a repetir la votació.

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

Article 9. Organització del treball

- Les sòcies podran organitzar-se per comissions de treball.
- Cada comissió tindrà una sòcia i un/a professor/a responsable.
- Les comissions poden assignar una persona representant que es presenti al càrrec de vocalia al consell rector.
- Les comissions de treball es determinen en assemblea.
- La funció del professorat serà la de recolzament i assessorament.

Article 10. La gestió dels conflictes

La gestió dels conflictes a la cooperativa es farà de la següent manera:

- XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (explicar breument).

Article 11. Faltes i sancions

Es consideren faltes greus:

- No servir amb responsabilitat els càrrecs pels quals han estat elegides.
- Incompliment de les normes establertes en els Estatuts.
- No assistir a les reunions programades sense una causa justificada.
- Reiteració de faltes lleus.

Es consideren faltes lleus:

- Faltes de respecte als altres membres de la Cooperativa.
- Tenir una actitud inadequada en els actes de la Cooperativa.

Les faltes lleus poden ser sancionades amb amonestació verbal, i les faltes greus amb suspensió de vot i/o participació en Assemblees i Comissions durant un temps determinat que escollirà el Consell Rector i, arribat el cas, amb l'expulsió de la Cooperativa.

CAPÍTOL III. RÈGIM ECONÒMIC.

Article 12. El capital social

El capital social mínim de la Cooperativa estarà fixat per les aportacions obligatòries de les sòcies. En cas de baixa de les sòcies es reemborsarà les aportacions econòmiques obligatòries i voluntàries que hagi efectuat.

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

Article 13. Repartiment d'excedents de la cooperativa

A una activitat col·lectiva d'interès general:

- Si la cooperativa té excedents una part de l'excedent anirà destinada a l'activitat col·lectiva que determinin les persones sòcies en assemblea i que es consideri d'interès general.

Retorn social:

- Si la cooperativa té excedents destinarà un mínim d'un 20% dels excedents, a un projecte social. Si la cooperativa ho decideix, aquest projecte es pot fer en espècies fent actuacions directes per part de la cooperativa.

Per reinversió en la pròpia cooperativa:

- Si la cooperativa té excedents destinarà, com a mínim, el 20% dels excedents nets de cada exercici, al desenvolupament de la pròpia cooperativa per la compra de material, provisions, etc. per la continuïtat de la seva activitat en el pròxim exercici.

Article 14. Tancament econòmic anual

- Anualment, cada 1 de juny, es realitzarà:
- l'informe de tancament econòmic (balanç i inventari)
- Informe de gestió de l'activitat (projectes i activitats realitzades a la coop.)
- El balanç i l'inventari es presentaran a l'Assemblea General, per la seva aprovació
- Qui ocupa el càrrec de tresoreria haurà d'elaborar l'informe econòmic.
- Qui ocupa el càrrec de secretaria haurà d'elaborar l'informe de gestió d'activitat.

CAPÍTOL IV. ÒRGANS DE GOVERN

Article 15. Òrgans de govern de la cooperativa

Assemblea

- L'Assemblea General és l'òrgan màxim d'expressió de la voluntat de les sòcies.
- El govern de la Cooperativa s'efectuarà a través de l'Assemblea.
- La Presidència de la Cooperativa serà nomenada per l'Assemblea General
- El Consell Rector serà elegit també per l'Assemblea General.

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

Consell rector:

- El Consell Rector serà l'encarregat de la representació, administració i gestió.
- Els càrrecs del consell rector seran escollits per votació secreta en assemblea.
- El Consell Rector estarà format per:
 - una Presidència,
 - una Secretaria,
 - una Tresoreria i
 - un mínim de dues vocalies.

Article 16. Convocatòries d'assemblea general:

- Les Assemblees es convocaran amb una antelació màxima de 15 dies.
- La convocatòria es farà:
 - per escrit al plafó de la seu social de la cooperativa
 - s'enviarà per correu electrònic a tots els socis i sòcies.
- En la convocatòria s'adjuntarà la informació sobre els punts a tractar.
- És convocarà un mínim d'una Assemblea ordinària al curs, que servirà per:
 - aprovar els comptes anuals,
 - decidir la distribució dels excedents i
 - aprovar la gestió del Consell Rector.

Article 17. Convocatòries d'assemblea extraordinària

- Es podran convocar assemblees extraordinàries:
 - Quan ho sol·liciti el Consell Rector,
 - Quan ho sol·liciti la Presidència de la Cooperativa,
 - Quan ho sol·liciti com a mínim, un 20% de les sòcies participants.

Article 18. Funcions dels càrrecs del consell rector:

Les funcions dels càrrecs del consell rector s'estipulen en:

Presidència:

- La Presidència de la Cooperativa n'és la màxim representant.
- Convoca i presideix el Consell Rector i l'Assemblea General.

Secretaria:

- Control documental de la cooperativa i arxiu
- Elaboració d'actes d'assemblea i consell rector (tot i que aquesta tasca pot ser rotativa entre les diferents persones membres del consell rector)

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

- Registre d'altres i baixes de persones sòcies
- Elaboració informe de gestió d'activitats anual.

Tresoreria:

- Gestió i control econòmic de la cooperativa
- Registre de les aportacions econòmiques d'altres i baixes de persones sòcies.
- Elaboració informe econòmic anual

Vocalies:

- Representació de les diferents comissions de treball (si s'escau)
- Poden ser tantes vocalies com la cooperativa designi en assemblea.
- Traspasarà al consell rector les necessitats i demandes de les diferents comissions.

Article 19. Renovació dels càrrecs del consell rector:

- Els càrrecs al consell rector s'hauran de renovar cada XX anys.
- La votació dels càrrecs a consell rector s'haurà de realitzar en assemblea.

Article 20. Funcionament de l'assemblea i del consell rector.

Funcionament de l'assemblea:

- Cada sòcia té un vot
- En cas de no poder assistir es podrà delegar el vot a una altra sòcia
- Per tal de suplir la insuficient capacitat legal d'obrar, l'Assemblea General delegarà en una o més dipositàries de fons majors d'edat d'entre el professorat que col·labora activament amb la Cooperativa d'Alumnes.

Funcionament del consell rector:

- El Consell Rector es reunirà un mínim de 3 vegades durant el curs escolar.

Article 21. Funcions i tasques de l'assemblea i del consell rector

L'Assemblea General decidirà sobre:

- La modificació dels Estatuts.
- La dissolució de la Cooperativa.
- L'elecció de persones que formin part del Consell Rector.
- L'examen i l'aprovació de comptes.
- El destí dels excedents de cada exercici.
- Decidir les aplicacions concretes dels Fons Socials.
- Aprovar els la distribució de treballs i tasques.
- Aprovar el pla d'actuació anual del Consell Rector.

03. Estatuts de la cooperativa d'alumnes

- L'Assemblea General aprovarà la creació de les comissions que es considerin.
- Les cooperatives triaran en assemblea, les persones delegades que assistiran a les Assemblees de la Federació de Cooperatives d'Alumnes (AlumnesCoop).

El consell rector decidirà sobre:

- Dirigir els serveis i activitats de la Cooperativa.
- Executar els acords de l'Assemblea General.
- Distribuir els treballs i tasques de les diverses comissions.

CAPÍTOL V.- LIQUIDACIÓ I DISSOLUCIÓ.

Article 22. Dissolució de la cooperativa:

- La Cooperativa es dissoldrà en el cas que es faci una votació, en Assemblea General, i les 3/5 parts de les sòcies votin a favor de la dissolució de la Cooperativa.
- D'haver líquid resultant s'aplicarà al benefici de l'objecte social de la Cooperativa, sempre en una activitat col·lectiva.
- En cas que la Cooperativa es dissolgui, totes les sòcies hauran de sortir-ne.

04. Fitxa d'alta de persona sòcia⁴

Logo o imatge de la cooperativa

(Nom i cognoms) com a alumne/a de (nom del centre) de (municipi), amb (DNI):

EXPOSO

Que reuneixo les condicions exigides als Estatuts Socials per a ésser persona sòcia de (nom de la cooperativa) SCCL, i que faig l'aportació de capital social corresponent.

DEMANO

Ingressar com a persona sòcia de (nom de la cooperativa) SCCL, comproment-me a complir amb les normes estatutàries i sotmetre'm als acords de l'Assemblea General i del consell rector.

I per a que així consti firmo la present

Lloc i data: _____

Signatura de la persona sòcia

EL CONSELL RECTOR DE (NOM COOPERATIVA) SCCL.

⁴ Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop

06. Pla d'activitat i organització

Què farem?

Com ho farem?

Qui ho farà?

	Nom comissió	Membres	Tasques
Comissions de treball			

Quan ho farem?

Tasca/Activitat	Set	Oct	Nov	Des	Gen	Feb	Mar	Abr	Ma	Jun	Jul

*Adaptar el calendari a la necessitat de la cooperativa (mesos, setmanes, dies,... En podem fer varis)

07. Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte⁵

Responen amb l'alumnat les següents preguntes per avaluar possibles productes de la Cooperativa. Escriviu els punts que assigneu i així tindreu una visió ràpida de la possible viabilitat de la proposta. Si la Cooperativa duu o ha dut a terme altres productes, podeu fer la comparativa.

PRODUCTES A ANALITZAR:

CARACTERÍSTIQUES DEL PRODUCTE

Atracció. La majoria de les persones consumidores consideraran el producte útil o decoratiu

0	El producte és de baixa qualitat, barat o vistós.
1	És per a un grup molt limitat.
2	És per a un grup específic però gran.
3	Apunta a un grup gran i variat de persones.

Total punts

Mida. Els productes grans son difícils d'emmagatzemar i transportar

0	S'ha de portar entre dues persones
1	A una persona li costa transportar-lo per la mida
2	És fàcil de transportar
3	Cap en una butxaca o cartera

Total punts

Vida útil.

0	Es fa malbé fàcilment, s'asseca, es desfà, perd vigència, ...
1	És estacional o una moda
2	Pot durar un any o més
3	Vida útil il·limitada

Total punts

⁵ Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop

07. Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte

PRODUCCIÓ

Materials. *Els materials han de trobar-se fàcilment.*

0	Tots els materials cal comprar-los a diferents empreses proveïdores
1	La majoria dels materials s'aconsegueixen a la ciutat; però alguns elements claus cal comprar-los a un proveïdor llunyà sense contacte amb la cooperativa
2	Els materials els té una única empresa proveïdora local o llunyana.
3	Els materials poden adquirir-se a una empresa proveïdora local o llunyana però amb experiència amb Cooperatives

Total punts

Requereix coneixements especials

0	Només per a artistes, enginyers/es electrònics/ques o espacials.
1	Requereix un entrenament previ, moltes possibilitats d'error
2	Requereix pintura bàsica, tenyit o escatolat
3	Fàcil d'elaborar i amb poques possibilitats d'error

Total punts

Treball.

0	En una o dues sessions pocs membres el produeixen
1	En una o dues sessions tots els membres el produeixen
2	La producció es fa molt més ràpid que les vendes
3	La producció i les vendes marxen equilibrades

Total punts

07. Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte

Empaquetat.

0	Tots els materials cal comprar-los a diferents empreses proveïdores
1	La majoria dels materials s'aconsegueixen a la ciutat; però alguns elements claus cal comprar-los a un proveïdor llunyà sense contacte amb la cooperativa
2	Els materials els té una única empresa proveïdora local o llunyana.
3	Els materials poden adquirir-se a una empresa proveïdora local o llunyana però amb experiència amb Cooperatives

Total punts

CONSIDERACIONS FINANCERES

El preu ha de ser raonable i rendible.

Nota: si hi ha diversos productes, pot ser apropiat tenir productes barats, mitjans i cars. Les guies de treball són per al producte

Preu. Pot vendre's a un preu competitiu que deixi guanys i permeti obtenir marge? Preus més baixos requereixen més vendes i els productes més cars són difícils de vendre.

0	Preu superior a € _____ o menys de € _____
1	Preu entre € _____ - _____ o entre € _____ - _____
2	Preu entre € _____
3	Preu entre € _____ - _____

Total punts

Marge brut. Ha de ser almenys del 35%. $Marge\ brut = (Preu - cost\ del\ material) / preu \times 100$.

0	Marge brut < 35%
1	Marge brut = 35%
2	Marge brut = 41-45%
3	Marge brut > 45%

Total punts

07. Pauta d'anàlisi de viabilitat d'un producte

Sumeu els punts totals aquí:

PUNTS

20 a 26 - Excel·lent

15 a 19 - Bé

10 a 14 - Acceptable

5 a 9 - Necessita millorar

DOCUMENT PROVISIONAL
PENDENT REVISIÓ FINAL

08. Fitxa de baixa voluntària de la persona sòcia⁶

AL CONSELL RECTOR DE (NOM COOPERATIVA) SCCL.

(Nom i cognom) amb el DNI (núm. De DNI), soci/a de (nom cooperativa) SCCL.

EXPOSO:

Que per (exposeu-hi la causa) em veig amb l'obligació de sol·licitar la baixa com a persona sòcia d'aquesta cooperativa amb efectes des de (data baixa) i, amb aquesta finalitat i mitjançant aquesta sol·licitud, la formulo amb el preavis de d'una setmana fixat a l'article 6. Alta i baixa de persones sòcies dels nostres Estatuts Socials.

I és per tot això que

SOL·LICITO:

Que el Consell Rector acordi la meva baixa voluntària com a sòcia i la qualifiqui com a justificada amb efectes des del dia _____ de _____, i procedeixi al reembors de les meves aportacions al capital social en el termini més breu possible.

Signat:

Rebut, lloc i data: _____

Signatura de la persona responsable de la cooperativa:

⁶ Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop

09. Informe tancament econòmic⁷

INGRESSOS (+)

Vendes de productes	0,00€
Prestacions de serveis	0,00€
Recaptació per activitats	0,00€
Devolucions de compres	0,00€
Variació d'existències*	0,00€
TOTAL	0,00€

DESPESES (-)

Compres de materials i matèries primeres	0,00€
Devolucions de vendes i operacions similars	0,00€
Lloguer d'espais o material	0,00€
Serveis de professionals de fora la cooperativa	0,00€
Transports	0,00€
Subministraments (aigua, llum, gas,...si s'escau)	0,00€
Variació d'existències**	0,00€
TOTAL	0,00€

⁷ Font: elaboració pròpia. Adaptació del material a partir de la proposta elaborada per DobleVia SCCL, en el marc del programa Aracoop

09. Informe tancament econòmic

RESULTAT

Resultat = Ingressos – Despeses

TOTAL	0,00€
--------------	--------------

*quan les existències finals són superiors a les inicials

**quan les existències finals són inferiors a les inicials

PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓ DELS EXCEDENTS, segons Article 13.

Repartiment d'excedents de la cooperativa dels estatuts de la cooperativa:

Resultat = Ingressos – Despeses

Es destinaran _____ € a una activitat col·lectiva d'interès general: (nom activitat)

Es destinaran _____ € que representen un (mínim 20%) dels excedents, a (nom projecte o entitat)

Es destinaran _____ € a la reinversió en la pròpia cooperativa.

BARABARA
EDUCACIÓ

EscolesCoop

FEDERACIÓ DE COOPERATIVES
D'ENSENYAMENT DE CATALUNYA

Promou:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

**economia
social**

Amb el finançament de:

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE TRABAJO, MIGRACIONES
Y SEGURIDAD SOCIAL

@EscolesCoop

www.EscolesCooperatives.cat